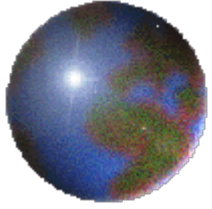
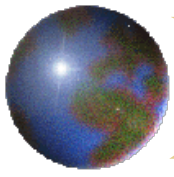

Modernist Yaklaşımlar

ULS344 - Milliyetçilik ve Azınlıklar

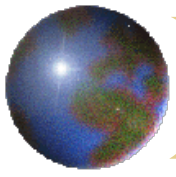

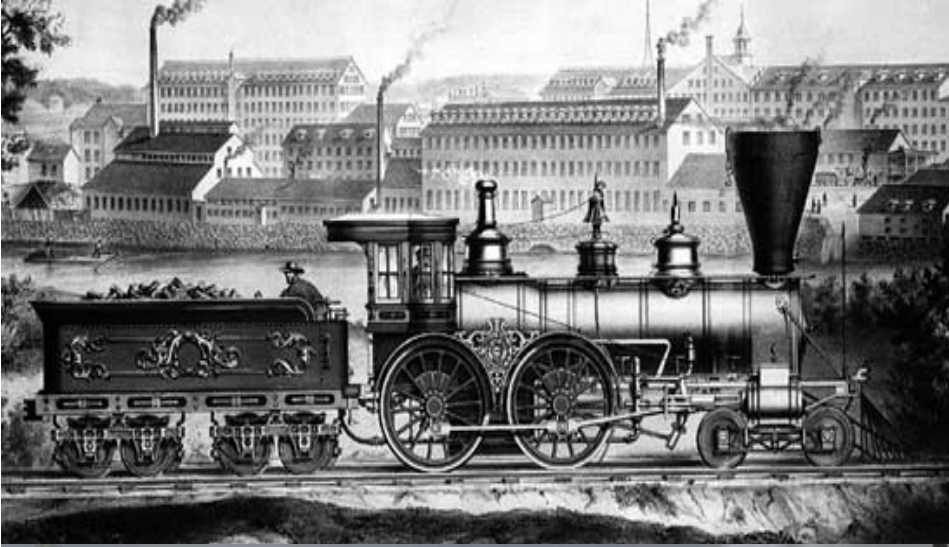
Modernleşme süreci

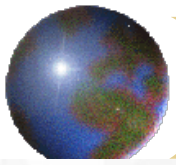
How Nations Make Up National Identities | NYT - The Interpreter

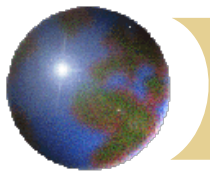
Modernleşme süreci

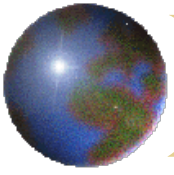

Kapitalizm, sömürgeleşme, emperyalizm

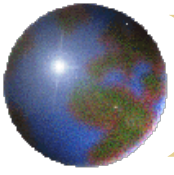

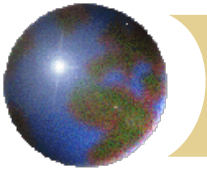
Modern toplumun oluşumu

- ✚ Şehirleşme ve Sanayileşme
- ✚ Kitleleşme ve İletişim Araçlarının Gelişimi
- ✚ Savaş
- ✚ Kilise/Dinsel Otoritenin Düşüşü

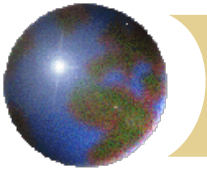
Modernist Paradigma

- ❖ Milletler ve milliyetçilik modern çağa ait olgulardır.
- ❖ Modernist paradigmayı benimseyen yazarlara göre milletler ve milliyetçilik kapitalizm, sanayileşme, merkezi devletlerin kurulması, kentleşme, sekülerleşme gibi modern süreçlerle birlikte ya da onların ürünü olarak ortaya çıkmışlardır.

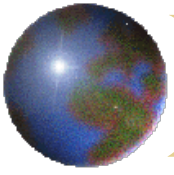

Modernist Paradigma

- ✦ Eski çağlarda milliyetçiliğin ortaya çıkmasını sağlayacak toplumsal, siyasi ve ekonomik koşullar yoktur. Bu koşullar ancak modern çağda olduğu için, milletler ancak milliyetçilik çağında bir sosyolojik gereklilik haline gelmişlerdir.
- ✦ Milliyetçilik milletleri yaratır, milletler milliyetçiliği değil.
- ✦ Milliyetçilik modern tarihin belirleyici güçlerinden biri olmuştur. Onsekizinci yüzyılda Batı Avrupa ortaya çıkmıştır; On dokuzuncu yüzyılda ise Avrupa'nın dört bir yanına yayılmış; Yirminci yüzyılda dünya çapında bir hareket haline gelmiş ve Asya ve Afrika'daki önemi dekolonizasyon süreci ile birlikte artmıştır. Ancak milliyetçilik, tüm ülkelerde benzer bir süreç olarak yaşanmamıştır. Milliyetçilik tarihsel bir olgudur ve dolayısıyla siyasi fikirler ile kökleştiği yerlerdeki çeşitli toplumsal yapılar tarafından şekillendirilmiştir.

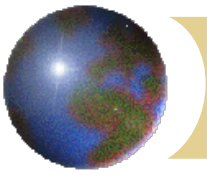
- ✦ Milliyetçilik:
- ✦ Toplumsal yapılarda meydana gelen değişimin ve bu değişimlerin tetiklediği kültürel değişimin bir sonucu olarak ortaya çıkar.
- ✦ Sanayileşmenin ve modernleşmenin dengesiz ve eşitsiz yayılışı tarafından şekillendirilir.
- ✦ Bireylerin dünyayı algılama biçimlerindeki dönüşümün parçasıdır.
- ✦ Belirli siyasi ve ekonomik koşulların oluşmasıyla “matbaa kapitalizmi” gibi ve *Mutlakıyetçi Krallıkların* ve onların meşruiyet kaynaklarının siyaset sahnesinden ortadan kalkmasıyla birlikte ortaya çıkar.
- ✦ Yapısal koşulların tarihi yapanlar ile kesiştiği yerde ortaya çıkar ve gelişir.

Ekonomik Dönüşümler

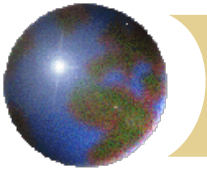
Tom Nairn ve eşitsiz gelişme

- ✦ Milletler ve milliyetçilik toplumların gelişim sürecinde geçirdiği zorunlu bir aşama değildir.
- ✦ Milliyetçiliğin kökenleri toplumların iç dinamiklerinde değil, dünyanın genel tarihsel gelişim sürecinde aranmalıdır.
- ✦ Ancak Nairn'e göre milliyetçiliğin kökenleri doğrudan dünya ekonomisinin gelişiminde yatmaz; milliyetçilik sanayileşme, kentleşme gibi süreçlerin ürünü değildir. Milliyetçiliği doğuran kapitalist ekonominin on sekizinci yüzyıldan bu yana eşit olmayan "dengesiz"/"eşitsiz" gelişimidir.
- ✦ Çevre ülkeleri için Merkez ülkelerin soyut ilerleme düşüncesi, uygulamada boyunduruk altına girmek demektir.
- ✦ Çevre ülkelerin seçkinleri, "yabancıların" müdahalesini reddederek kalkınma (fabrikalar, okullar, parlamentolar inşa etmek) beklentisini gerçekleştirmek zorunda kaldılar.

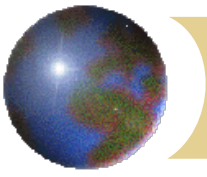
Nairn ve eşitsiz gelişme

- ✦ Bu koşullar altında milliyetçiliğin yeni orta sınıf entelijensiyası halk kitlelerini tarihe davet etmeliydi ve davetiye anlayabilecekleri bir dille yazılmalıydı.
- ✦ Milliyetçilik, kapitalizmin dünyayı hızla etkisi altına almasının tarihsel-toplumsal bedeliydi.
- ✦ Fransa ve Amerika milliyetçiliği icat etmediler çünkü milliyetçiliği doğuran şeylere zaten sahiptiler. Ancak milli devlet bir ideolojiye kavuşunca ve milliyetçilik dünya siyasetin yeni “normu” haline gelince onlar da milliyetçi oldular.
- ✦ Milliyetçilik iki yüzü olan eski Roma Tanrısı Janus gibiydi. Milliyetçilik modern çağın giriş kapısında duruyordu. İnsanoğlu bu kapıdan geçmeye, ilerlemeye çalışırken umutsuzca geçmişe bakmak zorunda kalıyordu.

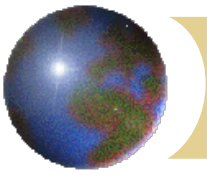
Nairn ve eşitsiz gelişme

- ✦ Milliyetçilik, toplumların kendilerini belli amaçlara (Sanayileşme, refah, diğer insanlarla eşitlik vb.) yönlendirmeye çalışmasıdır. Bu belirli bir "gerileme"/geçmişe doğru gitme ile gerçekleşir: içe bakarak, yerli kaynaklarına daha derinden dayanarak, kendileri hakkında geçmişteki halk kahramanlarını ve masallarını canlandırmak vb.
- ✦ Kapitalizmin engebeli, emperyalist, yayılması, temel çelişkinin sınıf mücadelesinin değil, vatandaşlığının olmasını garantiledi.

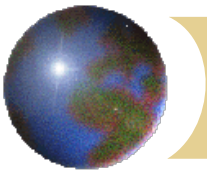
Michael Hechter ve İ Sömürgecilik

- ✦ İ sömürgecilik, ülkenin çekirdek/merkezi bölgelerinden aynı anda ekonomik açıdan dezavantajlı ve kültürel açıdan farklı olan bölgeleri ifade eder.
- ✦ Amerikan toplumunda asimilasyon ve milliyetçilik sorunu: Asimilasyonist bakış (Kalkınmanın yayılma modeli): Etnik / ırksal azınlıklar yoksul ve kendilerini haksızlığa uğramış hissederler çünkü ulusal kültüre yalıtılmış durumdadırlar.
- ✦ İ sömürgecilik modeli: Bu model, merkez-çevre temasından farklı bir ilişkinin oluşacağını kabul etmektedir. Merkez çevreye egemen olacak ve onu ekonomik olarak sömürecektir. Az sayıda vakanın haricinde sanayileşme ve artan bölgesel temas ülke kalkınmasına yol açmayacaktır.

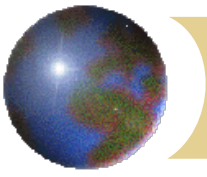

Hetcher ve İç Sömürgecilik

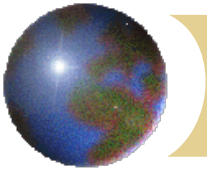
- ❖ Devlet bölgelerindeki modernleşmenin eşit olmayan dalgası 'gelişmiş' ve 'daha az ilerlemiş' gruplar yaratır. Bu ilk avantajın bir sonucu olarak, kaynaklar ve güç iki grup arasında eşit olmayan bir şekilde dağıtılır.
- ❖ Daha güçlü olan grup ya da merkez, mevcut tabakalaşmış sisteminin kurumsallaştırılması yoluyla avantajlarını kalıcı kılmaya çalışır. Merkezin ekonomisi çeşitlendirilmiş bir endüstriyel yapı ile karakterize edilirken çevre ekonomisi merkezin ekonomisine bağımlıdır ve tamamlayıcı bir nitelik taşır.
- ❖ Öte yandan, hakim grup, sosyal rollerin dağılımını, daha prestijli rollerin üyeleri için olacak şekilde düzenler. Hetcher, bu tabakalaşma sistemini "emeğin kültürel bölünmesi" olarak adlandırıyor. Emeğin kültürel bölünmesi, bireyleri kendi gruplarıyla tanımlamaya yönlendirir ve ayırıcı etnik tanımlamanın geliştirilmesine katkıda bulunur.

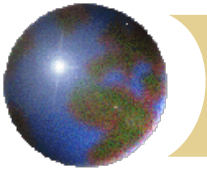
- ❖ Grup dayanışmasının ortaya çıkışı: Birincisi, bireyler arasında büyük ekonomik eşitsizlikler olmalı, böylelikle bu kişiler bu eşitsizliği kolektif baskı biçiminin bir parçası olarak görebilirler. Ancak, bunun toplu dayanışmanın gelişimi için tek başına yeterli olmadığı için, 'buna eşlik eden bir toplumsal farkındalık ve durumu haksız ve gayrimeşru olarak tanımlamak' gereklidir. İkinci şart: Ezilen grup üyeleri arasında yeterli iletişimin olmasıdır.
- ❖ 1. Topluluklar/gruplar arasındaki ekonomik eşitsizlikler ne kadar büyük olursa, daha az avantajlı topluluğun statüden dolayı dayanışma içinde olacak ve dolayısıyla siyasi bütünleşmeye direnme ihtimali o kadar artacaktır. (Ekonomik eşitsizlikler grup dayanışmasını artırıyor)
- ❖ 2. Topluluk içi iletişimin frekansı ne kadar yüksekse, çevresel kolektivitenin statü dayanışması da o kadar fazla olur.
- ❖ 3. Kültürler arası grup farklılıkları ne kadar büyükse, kültürel açıdan farklı çevresel kolektivitenin statü açısından dayanışmanın olması ihtimali de o kadar yüksektir.

- ❖ Kısaca, objektif kültürel farklılıklar ekonomik eşitsizliklere çarpılarak kültürel bir işbölümüne yol açtığında ve grup içi iletişimin yeterli derecede olduğu zaman, çevredeki grupların ulusal topluma başarılı bir şekilde entegre olma şansı en alt düzeye indirilir. Dezavantajlı grup üyeleri, kendi kültürlerinin avantajlı grubunkinden daha üstün olduğunu iddia etmeye başlayabilirler ve böylece uluslarının ayrımcılığını talep ederek bağımsızlık arayışına girebilirler.
- ❖ Bu model, endüstri toplumunda geri kalmışlığın kalıcılığını ve siyasi bütünleşmenin değişkenliğini açıklıyor.

- ✦ Hetcher'e göre
- ✦ Milliyetçilik talebi, ancak ulus ile yönetim birimi arasındaki sınırlar uyuşmadığında mümkündür. Bu da milliyetçiliğin modernliğini açıklıyor. Çünkü son iki yüzyıl öncesinde çoğu devlet, bugün anladığımız şekilde bir yönetim birimi değildi. Modern iletişim teknolojisinin gelişmesinden önce, hiçbir merkezi hükümet, iradesini uzak mesafelerdeki topraklarda tam olarak uygulayacak kapasiteye sahip değildi. Uzak bölgelerin yönetilmesi için yöneticiler, bir şekilde dolaylı yönetime güvenmek zorundaydılar.
- ✦ Dolaylı yönetim, milliyetçiliği engelliyor ve bunu iki mekanizma temelinde yapıyor: Bir mekanizma, kültürel açıdan farklı grupların üyeleri arasındaki egemenlik talebini azaltarak milliyetçiliği engeller. Diğeri ise, toplu eylem maliyetini artırıyor.
- ✦ Milliyetçilik, dolaylı yönetimin dağılmasından sonra ortaya çıkacak gibi görünüyor. Dolaylı yönetim iki farklı şekilde aşınabilir: doğrudan yönetimin doğuşu ve çokuluslu bir imparatorlukta merkezin çöküşü.

- ✦ Hetcher'e göre, ulusalcı çatışma, üç tür koşul altında azalabilir: toplu eylem maliyetlerini artıran, ulusal kimliğin belirginliğini azaltan ve ulusal egemenlik talebini azaltan koşulların ortaya çıkması.
- ✦ Ulusalcı şiddeti frenlemek konusunda en iyi umut, ulusal gruplar arasındaki egemenlik talebini azaltan koşullar yaratmaktır. Bu ancak, bir takım dolaylı yönetim türlerinin yeniden kurulmasıyla, yani çok uluslu devletlerde merkezi olmayan karar alma imkânı sağlayan kurumların kurulmasıyla sağlanabilir.